

Analsäckinflammation

Analsäckar, vad är det?

Säkert är det många djurägare som inte hört talas om att deras hund eller katt har analsäckar. Men det har de. Som namnet antyder sitter de nära analöppningen. Där avger de en kraftigt illaluktande vätska när djuret blir skrämt. Även vid andra tillfällen kan hunden eller katten tömma ut innehåll från sina analsäckar, som t.ex. när de bajsar. En liten dusch med dofter som liksom ger en personlig prägel på högen. Ett visitkort kan man säga.

Skrämmer fiender

Den viktigaste funktionen är förmodligen ändå den att skrämma fiender. En teknik som skunken har förfinat. Jag vet inte om skunkens doftämnen påminner om de som hunden och katten avger men illa luktar det. Något åt ruttan fisk kan man väl säga. Riktigt äckligt, även om man är människa.

Gulaktig illaluktande vätska

När de här körtlarna fungerar normalt så producerar de en lättflytande gulaktig vätska. Vätskan har lätt att komma ut genom de små öppningar som finns på ömse sidor om analöppningen. Tänk dig analöppningen som en klocka. Då sitter öppningarna klockan 3 och klockan 9, en på varje sida. Behållarna eller säckarna, som varierar i storlek beroende på hur fyllda de är, sitter lite vid sidan om och nedanför mynningarna. En del hundar har små analsäckar och en del har ganska stora. Om analsäckarna blir ordentligt fyllda så känns det obehagligt och till och med smärtsamt för djuret.

Obehagligt fyllda

Uppenbarligen så töms inte alla analsäckar som de skall. Vi ser ofta, men inte alltid, en avvikande konsistens på innehållet när hunden har problem. Analsäckssekretet är då krämigt eller till och med torrt, istället för lättflytande som det normalt är.

När hunden upplever obehag av sina analsäckar så försöker den komma åt problemet.

Kasa på rumpan

Om man är hund och det irriterar där bak så kan man hitta på att "kasa på rumpan". Genom att sitta på en lagom rivig matta, dra sig fram med frambenen och sträcka ut bakbenen framåt, så uppnår man en viss lindring. Genom att göra så här lyckas några också tömma ut en del innehåll från analsäckarna, vilket husse eller matte enkelt konstaterar med sitt luktsinne. Vanligt är också att hunden slickar sig intensivt där bak när den har problem. Är irritationen stor och ihållande kan en del hundar börja tugga sig eller slicka intensivt på huden i angränsande områden. Får vi in en hund på kliniken som tuggat upp sår vid svansroten eller på höfterna så kontrollerar vi analsäckarna. Det är en vanlig orsak till ett sådant beteende.

Inflammerade analsäckar

Steget värre än fyllda analsäckar är inflammerade analsäckar. Det gör säkert väldigt ont. Till skillnad från de fyllda analsäckarna är detta ett problem som kommer akut. Plötsligt får hunden en öm och svullen analsäck. Innehållet i analsäcken är ofta blodigt och det är smärtsamt för hunden när vi tömmer ut innehållet genom att klämma på analsäcken. I det läget räcker det inte att tömma den inflammerade analsäcken. Man vill få den riktigt ren och spolar därför ur analsäcken med ett desinfektionsmedel. Ibland gör man det upprepade gånger. Veterinären ordinerar dessutom antibiotika som hunden skall äta under en kortare eller längre period. Genom att kontrollera att svullnad och ömhet försvunnit samt att innehållet normaliserats eller slutat vara blodigt eller varigt, kan veterinären bestämma när antibiotikakuren kan avslutas. Ibland kan infektionen vara svår att komma åt och behandlingen måste då pågå under flera veckor med upprepade urspolningar under tiden.

Analsäcksböld

Den värsta formen av analsäcksinflammationer leder till att hela området runt analsäcken blir inflammerat och så småningom öppnar sig som en böld. Hunden har då väldigt ont och måste som regel drogas för att det skall vara möjligt, och rimligt med tanke på smärtan, att behandla genom spolning. Inte sällan kommer ägaren med hunden till oss innan bölden har öppnat sig. För att påskynda läkningsprocessen skär vi då ofta hål på bölden och släpper ut blodblandat var. Även här är det antibiotika och urspolning av analsäcken som är behandlingen. När hunden har sådan smärta och inflammation så ordinerar veterinären vanligen även ett antiinflammatoriskt medel som hunden får under den värsta tiden, ca en vecka till tio dagar. Och även i detta fallet är det viktigt att följa upp med en kontroll så att man vet att inflammationen och infektionen lagt sig innan man avslutar behandlingen.

Även katter

Då och då, men mera sällan, drabbas även katter av analsäcksinflammationer. Katter kan då slicka sig såriga på, och i området omedelbart runt, analöppningen. Inte sällan behöver man använda en krage för att förhindra att hunden eller katten förvärrar problemet.

Operation

En del hundar får upprepade analsäcksinflammationer med ofta återkommande problem. Det kan då vara en lösning att operera bort analsäckarna. Operationen är, på de flesta hundar, inte särskilt komplicerad även om den kräver stor noggrannhet. Har hunden däremot flera gånger fått fistlar eller bölder vid analsäckarna så kan det vara besvärligt att få bort all körtelvävnad vid operationen. Om det finns körtelvävnad kvar som producerar analsäckssekret men inte har någon utförsgång så blir det naturligtvis nya och värre problem. Fistlar och inflammationer kan då komma tillbaka i området. Detta är dock inte vanligt och

som regel lyckas man få bort all analsäcksvävnad vid operationen.

Tömmas

Det går inte att förebygga inflammationer i analsäckarna. Däremot kan man regelbundet tömma analsäckarna på hundar som inte lyckas tömma dem själva. På så vis får de inte besvär av att de spänner och irriterar. Hundar som inte har några bekymmer med sina analsäckar behöver man inte hålla på att tömma.

Håll koll

Kasar din hund på rumpan eller tuggar eller slickar sig där bak så är det möjligt att den har problem av sina analsäckar. Om det håller i sig och inte bara sker någon enstaka gång så kan det vara lämpligt att låta en veterinär kolla analsäckarna.

Människor har inga analsäckar och det skall vi vara glada för. Men hundar har å andra sidan inte hemorrojder.